

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр.88/17, 27/18- др. закон 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), и члана 77. Став 1. тачка 1.Статута Основне школе „Војвода Радомир Путник“ ,Београд, Школски одбор на седници одржаној дана 04.04.2024 године, донео је Одлуку о доношењу Правилника о изменама и допунама Правилника о васпитним, васпитно-дисциплинским мерама, правној заштити и материјалној одговорности ученика и у складу са тим пречишћен текст:

ПРАВИЛНИК

О ВАСПИТНИМ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА, ПРАВНОЈ ЗАШТИТИ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Основне школе „Војвода Радомир Путник“

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе ученика, васпитна, васпитно-дисциплинска и материјална одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика, васпитне мере које се изричу ученицима, васпитни, васпитно-дисциплински поступак и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика у ОШ „Војвода Радомир Путник" (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Уписом у школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге.

Ученици су лично и међусобно одговорни за савесно извршавање дужности и обавеза ученика.

II ПРАВА ДЕТЕТА И УЧЕНИКА

Члан 3.

Право ученика остварује се у складу са потврђеним међународним Уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а школа је дужна да обезбеди њихово остваривање а нарочито право на:

1. Квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. ЗОСОВ-а;
2. Уважавање личности;
3. Подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
4. Заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;

5. Благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
6. Информацију о правима и обавезама;
7. Учествовање у раду органа школе, у складу са ЗОСОВ-ом и посебним законима;
8. Слободу удружилаца у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
9. Јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
10. Покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из овог члана, тач. 1.-9. нису остварена;
11. Заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
12. Друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

III ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

1. Редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. Поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
3. Ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе родитеље, односно друге законске заступнице;
4. Не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. Поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
6. Чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
7. Стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
8. Да се стара о личној уредности и пристојном изгледу;
9. Доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;
10. Да се не понаша недолично према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње;
11. Уредно обавештава родитеље или другог законског заступника о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника;
12. Извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе;
13. У поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
14. Не изазива националну и верску нетрпеливост;
15. Не употребљава алкохол, наркотичка средства и никотинска средства и да не подстрекава или помаже друге ученике у њиховој употреби;
16. Чува од оштећења и уништења школску документацију, ђачке књижице, сведочанства и друге јавне исправе које издаје школа, не врши преправке,

дописивање или брисање података у њима (као и у евиденцији коју води Школа), неовлашћено их износи из Школе и користи;

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања које школа прописује.

IV ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

- опште одредбе-

Члан 5.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

О појачаном васпитном раду из става 1. овог члана, одељењски старешина, педагог, психолог и посебни тимови обавезно воде писмену евиденцију (дневик образовно-васпитног рада, службене забелешке, изјаве ученика, родитеља/старатеља, психолога, педагога, тима, као и остала педагошка документација).

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзор приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Одлуком директора школе, ученик се може пребацити у друго одељење.

Члан 6.

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у време извршења била прописана посебним законом или општим актом школе.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакшу повреду обавеза ученика у складу са овим Правилником, а **васпитно-дисциплинска мера** за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране из чл. 110-112 прописане Законом о основама система образовања и васпитања.

Телесно кажњавање ученика није дозвољено.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом школе.

Лакше повреде обавезе ученика су:

- 1) неоправдано изостаје из школе до 25 часова;
- 2) ометање рада наставника и ученика у току часа (непоштовање правила понашања на часу која је поставил наставник, причање без дозволе, раније напуштање часа и других активности у школи без претходног одобрења наставника);
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима (злонамерно етикетирање, исмејавање, ругање, гурање) у школи, школском дворишту, другим наставним и ваннаставним активностима, на ђачким путовањима и приликом организованог изласка из школе ;
- 4) Изазивање нереда у просторијама школе и школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе (трчање кроз ходник ,гурање клупа, лупање столицама, лупање вратима, остављање отпадака по учионици и у клупама);
- 5) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 6) оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 7) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 8) злоупотребљавање лекарског уверења тј. оправдање;
- 9) ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности ;
- 10) долажење у школу и на друга места на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
- 11) употреба мобилног телефона, за време трајања наставног процеса у школи (часова, одмора);
- 12) неоправдано задржавање у ходницима школе за време часа;

- 13) преправка, преписивање од других ученика или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.)
- 14) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 15) неизвршавање дужности редара које обухватају: припрему средстава и услова за наставу, обавештавање наставника о одсуству ученика, чување предмета, књига и прибора ученика, стање о хигијени учионице, пријављивање оштећења школске, личне имовине и пријављивање уочених недостатака пре почетка наставе одељењском старешини или дежурном наставнику;

Члан 8.

Утврђивање чињеничног стања за лакшу повреду обавезе ученика спроводи одељењски старешина.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи **васпитне мере:**

1) ОПОМЕНА:

- усмена;
- писмена

2) УКОР ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

3) УКОР ОДЕЉЕНСКОГ ВЕЋА

Усмена и писмена опомена одељењског старешине може се изрећи за:

- лакше повреде обавеза (три извршене лакше повреде ученика);
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од **5** часова у току школске године;
- неоправданог закашњавања на часове редовне наставе више од 10 часова;

Усмена и писмена опомена се изричу пред одељењском заједницом и евидентирају у евиденцији одељенског старешине, у С дневнику.

Укор одељењског старешине може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза, односно поновљену повреду за коју је изречена писмена опомена одељењског старешине,
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада **5 до 20 часова у току школске године;**

Укор одељењског старешине –изриче се пред одељенском заједницом и евидентира се у евиденцији одељењског старешине, у С дневнику.

Укор одељењског већа може се изрећи за:

- 5 (пет) извршених лакших повреда обавеза ученика,

- случај када је већ изречена опомена или укор одељењског старешине а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика;
- неоправдано изостајање са **највише 15 часова** наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године;

Укор одељењског већа изриче одељенско веће на предлог одељенског старешине, већином гласова свих чланова већа, јавним гласањем и евидентира се у евиденцији одељенског старешине, у С дневнику.

Члан 9.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Са учеником који учини повреду правила понашања школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Васпитне мере из члана 8. овог Правилника могу се изрећи ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Васпитне мере изричу се поступно у школској години у којој је учињена лакша повреда обавеза ученика.

Ученику се не смањује оцена из владања због изречене васпитне мере.

За изречену васпитну меру за извршену лакшу повреду обавеза ученика није предвиђена жалба.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

а) Снимање и слање фотографија и видео записа контролних задатака, писмених задатака и других материјала које имају за циљ проверу знања ученика, дугим ученицима у истом или другом одељењу.

б) Снимање дигиталних записа наставника у току наставе и ван наставе који имају за циљ нарушавање приватности и вређају достојанство, част и углед личности.

в) Снимање дигиталних записа ученика у току наставе и ван наставе који имају за циљ нарушавање приватности и вређају достојанство, част и углед личности.

г) Објављивање фотографија, аудио и видео записа неовлашћено насталих у школи, на друштвеним мрежама и интернет платформама које вређају част и углед наставника и ученика и њихову личност извргавају руглу.

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83 става 1 ЗОСОВ-а ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 11.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче **васпитно-дисциплинска мера**:

- 1) УКОР ДИРЕКТОРА;**
- 2) УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнања да је ученик извршио тежу повреду обавеза ученика или повреду забране, дужан је да о томе одмах, без одлагања, обавести директора школе ради покретања поступка за утврђивање одговорности ученика.

Члан 12.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Забрана дискриминације

У школи је забрањено дискриминаторно поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима близких лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 13.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно, понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се : физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насиљно понашање запосленог према детету, ученику, или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и дуге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 14.

Забрана понашања које врећа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према детету и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се врећа углед, част или достојанство.

Члан 15.

За учињену повреду забране из чл. 12, 13 и 14, ученику се по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче једна од васпитно-дисциплинских мера:

- 1. УКОР ДИРЕКТОРА или УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА,**
- 2. ПРЕМЕШТАЈ УЧЕНИКА** од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлука Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

V ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 16.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор **Закључком**, у року од **30 дана** од дана учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 12, 13. и 14 овог Правилника, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља односно другог законског заступника.

Васпитно- дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од **пет дана** од дана сазнања.

Изузетно за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 10. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно – дисциплински поступак за учињену повреду забране из члана 12, 13 и 14 овог Правилника, покреће се одмах, а најкасније у року од **два дана** од дана сазнања о чему се одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештавају родитељи односно други законски заступници.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 12–14. овог Правилника, у складу са прописима којима се уређују:

- **критеријуми за препознавање облика дискриминације,**
- **поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и**
- **протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.**

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, а уредно је позван, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Поступак се води применом правила општег управног поступка и овог Правилника а окончава се након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 10. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у **року од 20 дана од дана покретања.**

Члан 17.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 10. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманистарном раду, доноси решење о удаљењу ученика .

Током удаљења ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Члан 18.

Предлог за покретање васпитно – дисциплинског поступка подноси одељенски старешина. Право на подношење предлога имају и наставник, стручни сарадник и остали запослени као и родитељи односно други законски заступници, о чему се обавештава и одељенски старешина.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се директору школе и треба да садржи: име и презиме ученика, одељење и разред, опис теже повреде обавеза ученика односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе, датум, време и место одржавања усмене расправе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старшини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписнику унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 19.

Закључак из члана 17. Правилника доставља се родитељу ученика односно другом законском заступнику, одељенском старшини, стручним сарадницима односно одговарајућем тиму.

Позив за присуство усменој расправи, саслушање и давање писане изјаве, школа доставља, родитељу ученика односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у утврђивању чињеничког стања.

Писмено обавештење-позив доставља се ученику, родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима у поступку утврђивања чињеничког стања, препоручено поштом или преко запослених у школи који обављају курирске послове, најкасније **три радна дана** пре дана одређеног за усмену расправу и саслушања ученика.

Писмено обавештење-позив, родитељ може лично преузети у Школи, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање ученика.

Члан 20.

Усмену расправу ради утврђивања чињеничног стања води директор школе.

Током саслушања води се записник који садржи: време и место сачињавања записника, име и презиме присутних, име и презиме ученика, разред и одељење, кратак опис повреде обавеза ученика или повреде забране, кратко формулисана питања и сажете одговоре и олакшавајуће и отежавајуће околности. Саставни део записника чине писане изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника, одељењског старешине и других учесника у поступку. У случају одсуства стручних сарадника биће прочитана њихова писмена изјава.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно старатеља.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

Поред саслушања ученика, директор школе може, по потреби прикупити и друге доказе уколико исти доприносе потпунијем утврђивању чињеница, односно околности под којим је повреда учињена.

Записник се на крају саслушања прочита присутнима, уколико имају примедбе оне се уносе у записник и исти се након тога потписује. Странке не морају да потпишу записник уколико неће, што се уноси у записник.

Члан 21.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди као и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 22.

Васпитно-дисципинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 23.

Васпитно - дисциплински поступак окончава се решењем директора.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложение, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Наведено решење доставља се ученику и родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми, у року од 8 дана од дана доношења.

Члан 24.

Школа упоредо са изрицањем васпитне односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику обавезу **обављања друштвено- корисног , односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитаран рад, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописује министар.

VI СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 25.

На смањење оцене из владања ученика примењиваће се одредба Правилника о оцењивању ученика у основном образовању васпитању, који су на снази у моменту примене, донетог од стране надлежног Министарства и одредби Статута школе.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере, ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује надлежни орган, имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности у складуса чланом 15 став 9, члана 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

За васпитне мере:

- 1. Укор одељенског старешине** – изречену за лакшу повреду обавеза ученика, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим правилником за коју се изриче мера опомена одељенског старешине, као и за неоправдано изостајање са **8 часова у току школске године**.

Владање ученика за изречену меру “**Укор одељенског старешине**“ оцењује се оценом **4 (врло добар)**.

- 2. Укор одељенског већа**–изречену за пет лакших повреда обавеза ученика, у случају кад је већ изречена опомена или Укор одељенског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на понашање ученика, као и за неоправдано изостајање са **највише 15 часова у току школске године**;

Владање ученика за изречену меру “**Укор одељенског већа**“ оцењује се оценом **3 (добар)**.

За васпитно – дисциплинске мере :

1) Укор директора – изречену за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране утврђених посебним законом.

Владање ученика за изречену меру “укор директора школе“ оцењује се оценом 2 (задовољавајуће) **и у случају неоправданог изостајања са највише 25 часова у току школске године**, а оцена не може бити већа од 4 (врло добар), на крају полуодишта односно на крају школске године.

2) Укор Наставничког већа – изречену за тежу повреду обавеза ученика и за поновљену тежу повреду обавеза ученика, повреду забране, утврђених посебним законом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе.

Владање ученика за изречену меру “укор наставничког већа“ оцењује се оценом 1 (нездовољавајуће) **и у случају неоправданог изостајања са 26 и више часова у току школске године**.

3) Премештај ученика – изречену ученицима од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законског заступника, **смањује се оцена из владања на нездовољавајуће (1)**.

Владање ученика у току полуодишта оцењује се **бројчано**, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде **бројчана**, у складу са члановима 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Закључна бројчана оцена из владања на крају првог и другог полуодишта, за ученике шестог, седмог и осмог разреда утиче на општи успех ученика.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз обавештење родитеља, односно другог законског старатеља, сагласности школе у коју се врши премештај ученика, директор школе доноси решење о премештају ученика.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полуодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

У интересу ученика, одељенско веће, на предлог стручне службе, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног одељење у друго одељење у оквиру школе.

За изречене васпитно дисциплинске мере “укор одељенског већа“ и „укор наставничког већа“ може се онемогућити ученику да иде на екскурзију, а обавештење се доставља родитељу односно законском заступнику ученика.

VII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 26.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблаговремена или изјављена од неовлашћеног лица.
2. **Решењем одбије жалбу као неосновану**, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом.
3. **Решењем поништи првостепено решење** и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 27.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

VIII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Одговорност за материјалну штету

Члан 28.

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Покретање поступка, утврђивање одговорности ученика и висине штете

Члан 29.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Закључком, а води тројчлана комисија коју формира директор чији су чланови одељењски старешина, стручни сарадници, шеф рачуноводства и која одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за настalu штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Доношење решења о материјалној одговорности ученика

Члан 30.

Директор, након спроведеног поступка, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете, начину надокнаде и року за накнаду штете.

Школа ће штету од ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника, надокнадити мирним путем односно споразумно ако је то могуће.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Правилник је заведен под деловодним бројем 01-95/2-2 , од 04.04.2024. године, објављен је на огласној табли Школе дана 04.04.2024. године, а ступио је на снагу дана 12.04.2024. године.

Председник Школског одбора

Александра Аврамовић